

NYHET uke 35/2006

RØMNINGSSJAKTA I VASKERIBYGNINGEN

I slutten av august 2006 ble det kjent at arkitektfirmaet som måler opp Vaskeribygningen for OBY, hadde oppdaget et arrangement med bl.a. en mystisk hendel og en lang stang bak den søndre gavlveggen mot handelsbodene. Ingen skjønnte hva det var.

Forklaringen kommer her - mysteriet er beskrevet i Arne Omsteds selvbiografiske "*Fra Mangelsgården til Sing Sing*" (Aschehoug 1949). Han ble forstander for arbeidsanstalten PCAM i 1898, og beskriver tilstandene der meget levende. Blant annet var både Vaskeriet og Fabrikbygningen svært brannfarlige, og begge steder var det sovesaler oppover i etasjene.

Han skriver på side 15-16:

"Redningsutgangene fra sovesalene i bygningen mot Storgaten blev innrettet i de tilbygg som fantes i bygningens endegavler, og hvor der tidligere var anbragt privetbøtter. Her blev gulvet i vedkommende etasje tatt vekk og erstattet med en platform, foran denne førte en glidestang ned til bunnen på sjakten. Jerndørene fra sovesalene ut til redningsutgangene kunde åpnes utvendig fra ved en egen lukkeanordning som manøvrertes fra sjaktens bunn. Der blev av og til foretatt øvelser med disse redningsutganger, og det viste sig at sovesalens belegg gjennom disse kunde evakueres langt hurtigere og sikrere enn om der hadde vært utvendige stiger eller trapper; farten ned på glidestangen fra 3dje etasje tok høist 3-4 sekunder, og selv de største klodrianer kom uskadd ned."

Det ble altså laget en slik rømningsvei i hver ende av bygningen. Den nordre er det antakelig ikke spor igjen etter. Uansett er det en usedvanlig interessant bygningshistorisk detalj som er kommet for dagen. Den vil måtte omfattes av fredningen. Byantikvaren beskriver situasjonen som "vanskelig" og har bedt arkitektene gjøre grundige undersøkelser og skaffe så mye dokumentasjon som mulig.

GJØR IKKE INNTRYKK PÅ BYRÅDSAVDELINGEN

7. september 2006: OBY har vært i møte med byrådsavdelingen på Rådhuset om sprøyteromutbyggingen. Avdelingen er gjort oppmerksom på funnet. Det gjorde ikke noe inntrykk. Ordren er klar: Sprøyteromplanen SKAL gjennomføres.